

KINSTELLAR

РАПТОВІ ПЕРЕВІРКИ: Рекомендації для
бізнесу у світлі нового українського
законодавства про конкуренцію

Березень 2024

www.kinstellar.com

1 січня 2024 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення діяльності Антимонопольного комітету України» (далі – «Закон»). Відповідно до Закону Антимонопольний комітет України («АМКУ») отримав нові повноваження щодо проведення раптових перевірок.

Наказом від 7 грудня 2023 року № 21-рп АМКУ затвердив новий «Порядок проведення перевірки суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями» (далі – «Порядок»). Порядок набрав чинності 6 лютого 2024 року.

Мета та підстави

Мета:

перевірка дотримання суб'єктами господарювання вимог чинного законодавства про захист економічної конкуренції («ЗЗЕК»)

Підстави:

розгляд заяв про порушення прав внаслідок дій чи бездіяльності, визначених як порушення ЗЗЕК

Безпосереднє виявлення АМКУ ознак порушень

Необхідність перевірки інформації, отриманої у зв'язку зі здійсненням державного нагляду за дотриманням ЗЗЕК

Подання державними органами заяв про порушення ЗЗЕК

Розгляд справ про порушення ЗЗЕК

Тепер для проведення раптової перевірки АМКУ потрібно отримати рішення господарського суду про надання дозволу на проведення перевірки

Повноваження органу з питань конкуренції

За наявності дозволу суду АМКУ має право доступу до приміщень, електронних систем або інших місць, де зберігається інформація, пов'язана з будь-якими потенційними порушеннями ЗЗЕК. Під час перевірки АМКУ має право вилучати предмети, документи або інші носії інформації, у тому числі оригінали; а також опечатувати приміщення, електронні системи або інші місця зберігання інформації для запобігання доступу до їх вмісту.

Раптові Перевірки: Що Слід Знати Бізнесу

Часові рамки

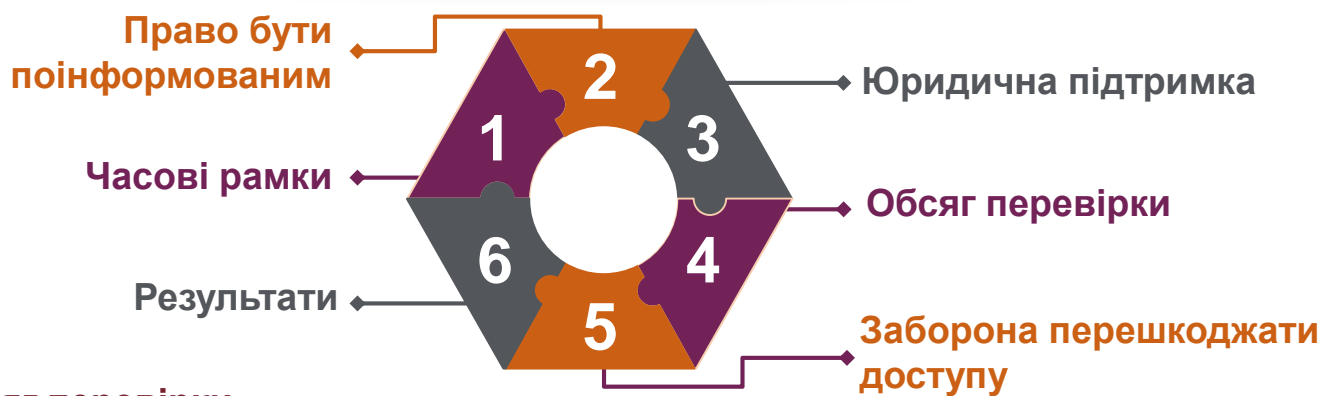
АМКУ може проводити перевірки в робочий час, як правило, з 08:00 до 18:00 (проведення перевірок з 21:00 до 07:00, у святкові, неробочі та вихідні дні не дозволяється) і не більше 30 календарних днів, якщо немає обґрунтованої потреби в більш тривалому періоді.

Право бути поінформованим

Незважаючи на те, що раптова перевірка може проводитися без попередження, перед початком перевірки представники АМКУ зобов'язані роз'яснити особам, присутнім під час перевірки, їхні права та обов'язки, пред'явити службове посвідчення, рішення відповідного господарського суду та належним чином засвідчену копію відповідного наказу про перевірку.

Юридична підтримка

За зверненням юридичної особи до проведення перевірки залучається адвокат або експерт-юрист, з яким такою особою укладено договір про надання правової допомоги. Адвокат (юрист) має з'явитися для участі в раптовій перевірці протягом трьох годин з моменту отримання повідомлення, інакше перевірка розпочнеться без нього.

Обсяг перевірки

Фактичне місцезнаходження приміщень, місць зберігання інформації, систем електронного зв'язку, іншого майна, щодо яких проводиться перевірка та/або процесуальні дії, а також види процесуальних дій, на вчинення яких надано дозвіл, зазначаються в ухвалі відповідного господарського суду і повідомляються суб'єкту господарювання, що перевіряється, до початку раптової перевірки. У разі виявлення невідповідності дій перевіряючих дозволеним діям, зазначеним у рішенні суду, потерпілий суб'єкт господарювання може висловити та згодом подати свої заперечення.

Заборона перешкоджати доступу

Перешкоджання проведенню перевірки тягне за собою накладення штрафу в розмірі до одного відсотка виручки підприємства від реалізації товарів/робіт/послуг за останній звітний рік.

Результати

За результатами перевірки протягом 10 робочих днів з дня її закінчення складається акт про проведення перевірки, який не пізніше наступного робочого дня після закінчення цього строку надсилається суб'єкту господарювання, що перевірявся. У разі незгоди з висновками раптової перевірки або фактами та даними, викладеними у звіті, суб'єкт господарювання має право протягом 10 робочих днів з дня отримання звіту подати свої заперечення та пояснення.

Підготовка

- Розробити внутрішні інструкції. Надзвичайно важливо мати процедуру на випадок перевірок.
- Забезпечити навчання працівників. Кожен у компанії повинен знати свою роль і правила щодо перевірки. Також важливо сформуванати групу реагування на раптові перевірки.
- Укласти угоду про правову допомогу із адвокатом або юристом, якщо це необхідно. Якщо ваша компанія не має юридичного відділу, необхідно забезпечити присутність зовнішнього експерта – адвоката або юриста - на місці проведення перевірки.

Під час раптової перевірки

- Не перешкоджайте проведенню раптової перевірки: у разі перешкоджання АМКУ може залучити поліцію, інші правоохоронні та митні органи, а компанію може бути притягнуто до відповідальності. Не знищуйте документи та інші докази.
- Коли прибудуть інспектори, працівник на рецепції має зв'язатися зі старшим менеджером компанії або іншою посадовою особою, уповноваженою координувати дії під час раптової перевірки.
- Уповноважена посадова особа повинна:
 - попросити інспекторів надати документи, що посвідчують особу, та накази про перевірку
 - викликати адвоката або юриста
 - призначити працівників для контролю за діями кожного інспектора
- Будьте готові до співпраці: посадові особи та працівники суб'єкта перевірки зобов'язані надавати роз'яснення з будь-яких питань, пов'язаних з перевіркою.
- Ведіть облік того, що було обшукано, що вилучено, хто брав участь у перевірці, які питання були поставлені та які документи були переглянуті. Зробіть копії всіх вилучених матеріалів.

Після раптової перевірки

- Збережіть усі документи, які були створені в результаті раптової перевірки
- Проведіть нараду з оцінки ризиків з посадовими особами та працівниками, залученими до перевірки
- Оцініть проведені співбесіди та перегляньте всі матеріали, скопійовані або вилучені інспекторами
- Обговоріть результати раптової перевірки з юристом
- Проаналізуйте звіт про перевірку. Якщо ви не згодні зі звітом, подайте свої заперечення до АМКУ у встановлений термін

У разі потреби в більш детальних інструкціях щодо дій у випадку раптових перевірок або при бажанні пройти спеціалізований тренінг з цього питання, просимо зв'язатися з

Олександр Мартиненко

*Партнер
Керівник практики вирішення спорів*
olexander.martinenko@kinstellar.com

Юлія Ейсмонт

*Радник
Конкурентне/антимонопольне право*
yulia.eismont@kinstellar.com

Олена Цигульська

*Юрист
Конкурентне/антимонопольне право*
olena.tsygulska@kinstellar.com

Вищезазначене не є юридичною консультацією і не створює відносин "юрист-клієнт" між Kinstellar та будь-яким одержувачем. Цей матеріал призначений виключно для маркетингових цілей. Він не може бути переданий будь-якій іншій особі або опублікований у будь-який спосіб без нашої згоди. Ми не несемо відповідальності за зміст цього документу, однак він може бути використаний будь-яким одержувачем.